

Universitat de Girona
Consell Social

NEOMA
RESEARCH GROUP | Universitat
de Girona

Casa de Cultura
de la Diputació de Girona

Plaça de l'Hospital, 6 · 17002 Girona | TELÈFON 972 20 20 13 | A/E info@casadecultura.org
HORARI de dilluns a divendres de 9.30 a 18 h | WEB www.casadecultura.cat

f /casadeculturadegirona

@casadeculturagi

@casadeculturagi

/casadeculturagi

GRÀFICA: El taller de can Vergall

Universitat de Girona
Consell Social

NEOMA
RESEARCH GROUP | Universitat
de Girona

Casa de Cultura
de la Diputació de Girona

LA TARDOR AMB
CICLE DE CONFERÈNCIES DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA I DE RECERCA

NEOMA

LA TARDOR AMB NEOMA

El grup de recerca d'Anatomia Clínica, Embriologia i Neurociència (NEOMA) de la Universitat de Girona (UdG), és un grup de recerca multidisciplinari format per professors i investigadors del Departament de Ciències Mèdiques de la UdG. Els objectius de NEOMA són la docència, la recerca, la divulgació científica i la difusió de la recerca a la ciutadania d'una manera didàctica i entenedora.

En aquesta tercera edició de *La Tardor amb NEOMA* que porta per títol «La ciència del dolor, una visió multidisciplinària», es parlarà no només de la patologia del dolor i del seu tractament farmacològic habitual, sinó també dels seus efectes sobre la salut i de les teràpies potencials no farmacològiques que podrien ajudar a minimitzar-lo i millorar així la qualitat de vida dels qui el pateixen.

LA CIÈNCIA DEL DOLOR UNA VISIÓ MULTIDISCIPLINÀRIA

| DILLUNS 7 DE NOVEMBRE DE 2016 |

> INTRODUCCIÓ A
L'AVALUACIÓ CLÍNICA
DEL DOLOR

Carlos Hugo Salazar Zamorano

| DILLUNS 21 DE NOVEMBRE DE 2016 |

> L'EXERCICI FÍSIC COM A
TRACTAMENT I PREVENCIÓ
DEL DOLOR

Lluís Sala Pérez

| DILLUNS 12 DE DESEMBRE DE 2016 |

> EL DOLOR:
UNA PERSPECTIVA
SOCIAL I CULTURAL

Alicia Baltasar Bagué

| DILLUNS 14 DE NOVEMBRE DE 2016 |

> EFECTES NO ESPECÍFICS DEL
TRACTAMENT EN EL PACIENT
AMB DOLOR

Josep Vilaplana Birba

| DILLUNS 28 DE NOVEMBRE DE 2016 |

> TÈCNiques DE MINDFULNESS
I EMOCIONS: DOLOR VS
PATIMENT

Marta Portero Tresserra

| DILLUNS 19 DE DESEMBRE DE 2016 |

> NOVES ESTRATÈGIES
TERAPÈUTIQUES PEL
TRACTAMENT DEL DOLOR
NEUROPÀTIC EN MODELS
PRECLÍNICS

Enric Verdú Navarro

Totes les conferències tindran lloc a l'Aula A de la Casa de Cultura a les 7 de la tarda. Entrada lliure. L'organització es reserva el dret de modificar el programa i els horaris o de suspendre algunes de les conferències anunciades per causes imprevistes.

| DILLUNS, 7 DE NOVEMBRE | 19 H |

INTRODUCCIÓ A L'AVALUACIÓ CLÍNICA DEL DOLOR

CARLOS HUGO SALAZAR ZAMORANO

El dolor és una experiència sensorial i emocional desagradable sovint associada a la lesió d'un teixit corporal. Clínicament és una entitat que cal avaluar i tractar, tant si es presenta com a símptoma o com a malaltia. Existeixen diferents tipus de dolor i és important realitzar un bon diagnòstic per establir un abordatge terapèutic adequat que inclou diversos procediments, tractaments farmacològics, rehabilitació i higiene sanitària. És important avançar en el coneixement i el tractament del dolor perquè té una afectació multidimensional de la qualitat de vida dels qui el pateixen.

Carlos Hugo Salazar Zamorano. Llicenciat en Medicina i Cirurgia i especialista en Anestèsia, Reanimació i Teràpia del Dolor (Universitat de Valle, Colòmbia). *Visiting Fellow al Pediatric Anaesthesia* (The Children's Hospital, Birmingham, USA). Col·laborador i tutor als cursos d'Anestèsia Regional dels hospitals Clínic i de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona, Clínic de València, *Príncipe de Asturias* d'Alcalá de Henares i del *12 de Octubre* de Madrid. Adjunt d'anestesiologia amb dedicació principal a l'anestèsia regional i al tractament del dolor a l'Hospital de Figueres.

| DILLUNS, 14 DE NOVEMBRE | 19 H |

EFFECTES NO ESPECÍFICS DEL TRACTAMENT EN EL PACIENT AMB DOLOR

JOSEP VILAPLANA BIRBA

Els fàrmacs utilitzats pel tractament del dolor tenen uns efectes específics motivats per l'efecte que tenen en els *targets* o dianes terapèutiques pròpies de cada droga. De la mateixa manera existeixen uns efectes no específics que són produïts de com i en quin context s'administren aquests medicaments. Aquest efecte/resposta anomenat també *placebo* o *nocebo* són d'una intensitat molt considerable i actua per les mateixes vies i dianes terapèutiques que els fàrmacs.

Josep Vilaplana Birba. Metge especialista en Anestesiologia, responsable de la Unitat del dolor de l'Hospital Josep Trueta de Girona. Redactor en cap de la *Revista Española de Anestesiologia y Reanimación* del 1996 al 2004. Professor pel CEEA per la obtenció del Diploma Europeu d'Anestesiologia. Professor associat a la Facultat de Medicina de la Universitat de Girona (2012) i professor per a la docència del postgrau als MIR de l'especialitat d'Anestesiologia i Reanimació des de 1989. Membre de les societats científiques de l'especialitat (SEDAR, ESA, ACMCB, SCARTD, IASP) i vocal de la Societat Catalana del Dolor. Membre del Consell d'Administració de l'Institut Català de la Salut (2012-2014). President del Col·legi Oficial de Metges de Girona des del 2014.

| DILLUNS, 21 DE NOVEMBRE | 19 H |

L'EXERCICI FÍSIC COM A TRACTAMENT I PREVENCIÓ DEL DOLOR

LLUÍS SALA PÉREZ

Segons estudis recents el sedentarisme és la causa de moltes malalties del segle XXI. L'exercici físic té una gran transcendència en el tractament del dolor crònic o de llarga durada. Diversos estudis han demostrat que alleuja el dolor que acompanya a trastorns com la disfunció lumbar i les malalties reumàtiques, i pot millorar la qualitat de vida a persones que pateixen càncer o fibromiàlgia. És de vital importància la prescripció d'exercici físic adequat a les necessitats de cadascú.

Lluís Sala Pérez. Llicenciat en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport per la Universitat de Lleida. Diploma de Postgrau en Readaptació a l'Activitat Física i a l'Esport per la Universitat de Girona. Readaptador del primer equip del Girona FC, i preparador físic especialista en entrenament de la força i l'acondicionament físic; i readaptador de lesions al centre de fisioteràpia i entrenament Sportclínic de Girona.

| DILLUNS, 28 DE NOVEMBRE | 19 H |

TÈCNiques DE MINDFULNESS I EMOCIONS: DOLOR VS PATIMENT

MARTA PORTERO TRESSERRA

El dolor és una experiència individual, subjecciva i complexa que no sempre és proporcional a la lesió que ha patit la persona. Hi intervenen altres factors que poden estar modulant la sensació de dolor. Un dels elements que s'ha estudiat, és com la regulació de les pròpies emocions i la resposta d'estrès d'una persona pot afectar a la percepció del dolor. Així doncs, les creences que cada persona té sobre el fet de tenir dolor influeixen de manera significativa a la vivència del propi dolor. Estudis recents demostren com algunes tècniques de relaxació i de consciència plena podrien ser d'utilitat per afavorir la regulació conscient del dolor i del benestar emocional.

Marta Portero Tresserra. Llicenciada en Psicologia, màster i doctora en Neurociències, especialista en Psicobiologia. Professora de la Universitat Autònoma de Barcelona, col·laboradora de la Universitat Pompeu Fabra i Consultora de la Universitat Oberta de Barcelona. Coordinadora del Màster en Neuroeducació de la Universitat de Manresa. Formadora en tècniques de gestió emocional.

| DILLUNS, 12 DE DESEMBRE | 19 H |

EL DOLOR: UNA PERSPECTIVA SOCIAL I CULTURAL

ALÍCIA BALTASAR BAGUÉ

En les darreres dècades les ciències de la salut han avançat en la valoració i en el tractament del dolor des d'un punt de vista biològic i psicològic, però no tant des d'una perspectiva antropològica. Tanmateix, l'anàlisi de la dimensió social i cultural del dolor pot ajudar als professionals de la salut a disminuir la variabilitat associada a la seva valoració i tractament i, en conseqüència, millorar-ne els resultats. El dolor és una experiència viscuda i mediatitzada –en forma de significats, interpretacions, explicacions– per la cultura i la subjectivitat individual.

Alicia Baltasar Bagué. Diplomada en Infermeria per la Universitat de Barcelona. Llicenciada en Antropologia Social i Cultural per la Universitat Autònoma de Barcelona i doctora per la Universitat de Girona. Participa en cursos i congressos sobre el tractament del dolor en el malalt pal·liatiu. Actualment és professora d'Infermeria Comunitària a la Facultat d'Infermeria de la Universitat de Girona i membre del grup de recerca Llengües i Immigració de la mateixa universitat.

| DILLUNS, 19 DE DESEMBRE | 19 H |

NOVES ESTRATÈGIES TERAPÈUTIQUES PEL TRACTAMENT DEL DOLOR NEUROPÀTIC EN MODELS PRECLÍNICS

ENRIC VERDÚ NAVARRO

Les lesions del sistema nerviós a més de ser invalidants causen l'aparició de dolor neuropàtic, que esdevé crònic i disminueix la qualitat de vida dels pacients. Els actuals tractaments analgèsics proporcionen només un 50% d'alleujament del dolor i resulten eficaços en només un 30% dels pacients amb dolor neuropàtic. Així doncs, és necessari fer recerca biomèdica en dolor per descobrir i desenvolupar noves estratègies terapèutiques que proporcionin major alleujament del dolor neuropàtic. La conferència revisarà els mecanismes neurobiològics del dolor, i la recerca biomèdica en aquest camp de coneixement a la UdG.

Enric Verdú Navarro. Doctor per la Universitat Autònoma de Barcelona. Professor Titular de Fisiologia al Departament de Biologia Cel·lular, Fisiologia i Immunologia de la UAB, on va treballar com a docent i investigador. L'any 2009 s'incorpora com a professor titular de Fisiologia al Departament de Ciències Mèdiques de la UdG. Codirector del grup de recerca NEOMA. La seva recerca estudia la neuroplasticitat i la regeneració del sistema nerviós després de lesions, i actualment es focalitza en l'estudi dels processos neurobiològics implicats en el dolor neuropàtic i la utilització de noves estratègies terapèutiques.